

public asiatic sau african, unde problemele reprezentate în spectacol se întâlnesc extrem de des și cu extrem de mare acuitate. Mi-ar plăcea enorm să văd reacția unui asemenea public la piesa noastră europeană.

În Europa, America de Nord, credeți că ar interesa mai puțin?

Nu știu dacă mai puțin. Cred că problema e valabilă pretutindeni. Piesa se termină, doar, cu replica: „Curat constituțional! Muzical!” Oriunde domnește un regim constituțional, asemenea probleme apar și sunt la ordinea zilei de câteva ori pe an. Cel puțin. Problemele politice - și problemele politicii - sunt asemănătoare peste tot unde nu este o dictatură de fier, să zicem.

Care ar fi următorul spectacol la care vă gândiți?

Mă gândesc cu drag să fac Henric al IV-lea, ambele părți, și dacă mă țin balamalele aș face și Henric al V-lea, ca să pot să istorisesc această întregă poveste a Prințului Henric devenit rege. Nu pentru că ar avea consonanțe de un anume fel cu problemele noastre contemporane, ci pentru că ele ar putea să se constituie într-un fel de spectacol exemplar în sensul „Povestirilor exemplare” ale lui Unamuno. Aici am putea avea niște modele. Modele umane și mo-

dele spirituale de care cred că în acest moment oamenii și țara noastră au mare nevoie. E necesar să li se arate și partea albă a lucrurilor, nu numai cea neagră. Modelul uman valabil, nu numai modelul uman blamabil.

Să înțeleg că ar fi o altă etapă, nu neapărat o nouă etapă...

Da, poate pentru că într-un fel îmi ajunge cât am criticat, mi-ajunge cât m-am opus. În acest moment simt nevoia să și afirm ceva, nu numai să neg.

Credeți că are legătură cu vârsta?

Nu, nici o legătură. Am trecut prin aceste perioade de mai multe ori. De fapt, cred că știți, comedia satirică a fost specialitatea mea. În același timp, mi-a făcut mare plăcere să mă apropiu de piese care aduceau în discuție puritatea, sentimentele nobile. Nu fug de asemenea texte dramatice. În acest fragment al operei lui Shakespeare, în Henric al IV-lea, există de toate. Apare și binele, apare și răul, există însă o poftă de viață și un mod vertical de a-ți duce existența, de care, cred eu, e nevoie. E foarte adevărat că niciodată nu m-am gândit să fac spectacole care să nu se raporteze la societate. Nu cred în existența autarhică a regizorului, în spectacolele puse pentru plăcerea lui

și atâta tot. Cred, și afirm asta foarte conștient, că e necesar ca noi, prin ceea ce facem, să ne înscriem în societate și să răspundem într-un anume fel la întrebările pe care și le pune și ni le pune aceasta.

Ca observator din afară, dar cu dorința de a înțelege cât mai profund structura creatorului de teatru-regizor (magician, un altfel de demiurg, călăuză în întuneric ori cum i se mai zice), cred că un director de scenă este cel mai sensibil spectator al lumii. De aici, el transferă în teatru această sensibilitate, această percepție aparte, prin opțiunea pentru un text sau altul, pentru o anume modalitate de teatru.

E foarte adevărat că nu mă lasă rece nimic din ceea ce se întâmplă. Și caut, într-un fel. Chiar dacă am o vârstă, există un anume ce adolescentin în mine, care mă face să caut modele, să continuu să alerg după idealuri, să nu cred că știu tot, că am învățat tot și că de aici încolo trebuie să-mi expun opinia mea doctă și profesională asupra lucrurilor, nemaiținând cont de ceea ce se întâmplă în jurul meu. Sunt lucruri mereu noi. În fiecare zi există ceva care mă impresionează, care mă marchează și pe care repede și imediat aș dori să-l exprim.

Simona Hodoș

Sf flash

Fișă de evaluare

Spre a fi cât mai apreciat și pentru a i se asigura prelungirea contractului de muncă, în cele mai multe teatre din România unui secretar literar i se recomandă: 1. să nu facă nici un fel de propuneri pentru configurarea repertoriului, fiindcă oricum nu ține nimeni seama de ele; 2. să accepte cu entuziasm ca în repertoriu să figureze doar piese vechi, cunoscute, jucate mai peste tot (ineditul dăunează grav sănătății și digestiei directorului); 3. să ia cunoștință de structura repertoriului doar atunci când trebuie să meargă la tipografie spre a comanda afișul ce invită publicul să contracteze abonamente; 4. să nu observe că între ofertă (repertoriu) și structura publicului e o ruptură dramatică; 5. să afle eventualele modificări ale repertoriului, o dată cu pompierul, de la avizierul instituției; 6. tot de la avizier să ia cunoștință de componența distribuției; 7. să nu citească nici o piesă nouă, iar dacă a comis cumva o asemenea greșală, să o ascundă pre-

cum o boală rușinoasă; 8. să nu fi fost inițial critic de teatru, iar dacă totuși a fost, să uite tot ceea ce a făcut înainte și să nu formuleze nici o observație la vizionări (în cazul în care secretara instituției a făcut greșeala de a-l convoca la acestea); 9. să nu remarce că în oraș nu s-au lipit afișe ori nu s-au pus în vânzare caietele-program (jucatul „în ilegalitate” ține de specificul instituției, iar acesta nu trebuie alterat); 10. să conceapă caiete-program cât mai sumare și inexpresive, dar pe care să fie înscris cu litere de-o șchioapă numele directorului; 11. să-l felicite pe acesta după fiecare premieră pentru felul cum a jucat, pentru felul magistral în care conduce teatrul și, mai cu seamă, cu ocazia zilei de naștere. Respectând riguros prevederile de mai sus, secretarul literar își asigură salariul maxim din grilă și își pregătește o viitoare promovare.

Mircea Morariu